

Förenkla och förbättra! (SOU 2024:36)

Sammanfattning (SKR:s sammanfattande ställningstaganden)

Särskilda regler gäller vid utdelning eller försäljning av kvalificerade aktier i fåmansföretaget. Ibland kallas de för 3:12-reglerna. Reglerna ska förhindra att arbetsinkomster tas ut som lägre beskattade kapitalinkomster i form av utdelning eller vinst. Genom åren har dessa regler ändrats vid flera tillfällen och debatterats livligt ur rättvis- och effektivitetsperspektiv. Syftet med betänkandet har varit att föreslå förenklingar för särskilda reglerna för utdelning och kapital-vinst på andelar i fåmansföretag. Syftet är gott men enligt SKR:s mening finns negativa sidoeffekter för den kommunala skattebasen som inte beaktas, speciellt på lång sikt. SKR tar inte ställning till förslagen.

Empiri talar för att inkomstomvandling sker till betydande belopp i fåmansbolagen, med stort skattebortfall för kommuner och regioner som följd – frågan är bara hur stort.

En negativ sidoeffekt är att den kommunala skattebasen påverkas vid ökade möjligheter till beskattning inom inkomstskattelaget kapital istället för som inkomst av tjänst. Kommunsektorn kompenseras via höjda statsbidrag, men det är en statisk kompensation. Skattebasen för fåmansbolag växer snabbare än den kommunala dito, vilket innebär lägre intäkter för kommunsektorn på lång sikt.

Det är viktigt att kommunsektorn kompenseras även på lång sikt så att det inte bara blir kortsiktigt. En möjlighet är att utvärdera detta efter hand och korrigera kompensationen. SKR skulle hellre vilja se skatteförslag som ökar den kommunala skattebasen, både direkt och indirekt!

Konsekvenser för regioner och för det kommunala självstyret

Enligt SKR är kommitténs förslag till kompensation (nedan) inte tillräcklig och dessutom ökar det möjligheten till inkomstomvandling ytterligare med fortsatt erodering av den kommunala skattebasen som följd.

Förslag: ”Kommittén beräknar att förslagen i betänkandet sammantaget kommer att leda till en minskning av kommunernas intäkter från kommunalskatt om 1,06 miljarder kronor. Effekten på kommunernas skatteintäkter beror på att om

delägarna minskar sina löneuttag till följd av förslaget att slopa löneuttagskravet så minskar detta kommunernas intäkter från kommunal inkomstskatt. Om inkomsten i stället tas ut som utdelning eller kapitalvinst tillfaller skatteintäkterna staten, i form av ökad bolagsskatt och skatt på kapitalinkomster. Förslagen påverkar därför kommunernas förutsättningar genom att skattebasen för kommunal inkomstskatt minskar. För att motverka att förslagen påverkar kommunernas förutsättningar bör kommunerna kompenseras för minskade skatteintäkter genom en justering av de generella statsbidragen från staten till kommuner”.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson
Ordförande